

NAŠA ŠMUCINA

... MESEČNO
... UPRAVNI ODBOR
... UREDNIŠKI ODBOR
... SLAVKO KNAPFELJ
... REDAKCIJSKI ODBOR
... 600 IZVODOV

15. III. 1966

V-6

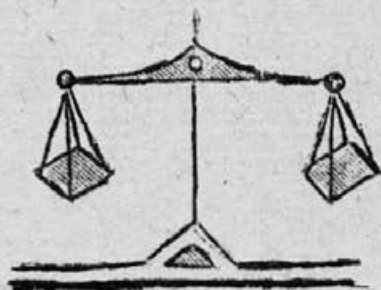

zaključni račun

1965

Zaradi gospodarske reforme, ki je bila uveljavljena v letu 1965, imajo podatki o zaključnem računu še toliko večji pomen. Pri vsakem podatku se namreč pojavi vprašanje ali je rezultat boljši kot je bil pred reformo ali slabši in takšni so izgledi za bodoče. Ravno zaradi tako važne prelomnice v gospodarstvu je zanimivo, v kakšnem položaju se je znašlo podjetje po reformi in v kakšni meri so izpolnjene prognoze, ki so bile dane ob reformi.

Že takoj ob začetku je prav, da razčistimo to, da rezultati po zaključnem računu za leto 1965, še zdaleka ne izkazujejo vseh vplivov gospodarske reforme, niti ni možna primerjava o izpolnitvi prognoz in niti niso merilo za ocenjevanje bodočih rezultatov. Za upoštevati je namreč, da je podjetje poslovalo do 25. julija 1965 po starih pogojih poslovanja, po 25. juliju 1965 pa po novih pogojih in da vse spremembe niso bile

uveljavljene ali prišle do izraza že takoj v začetku, temveč postopoma. Na primer cene jesenovega rezanega lesa so se neuradno spremenile še pred gospodarsko reformo, uradno pa šele ob koncu leta 1965. Cene transportnim storitvam so se spreminjale šele pozneje, za nekatere materiale in storitve pa se cene še niso ustalile in zato tudi ni tako jasne slike o vplivih reforme.

Za začetek še tudi to, da so vse številke prikazane še v starih dinarjih, ker je pač zaključni račun zajel obdobje, ko je veljal stari dinar.

Za zaključni račun za 1965 leto bo zato, za izjemo od prejšnjih let, prikazana primerjava rezultatov leta 1965 do leta 1964, primerjava za leto 1965 za obdobje do reforme in po reformi in obravnavanje vplivov gospodarske reforme.

V primerjavi z letom 1964 je dosežena sledeča proizvodnja:

(v 000 starih din)

ARTIKEL	1964	1965	INDEKS
- lesene smuči	984,101	1,251.973	127,2
- metalne smuči	302.451	448.997	148,5
- plastične smuči	11.950	23.628	197,7
- smučarske palice	106.798	127.103	119,0
- drugi zimsko športni proizvodi	56.206	61.017	108,5
- telovadno orodje	124.873	174.621	139,8
- proizvodi za vodni šport	28.264	33.520	118,6
- proizvodi za športne igre	12.711	18.072	142,2
- badminton reketi	14.252	45.899	322,0
- reševalne naprave	83.138	100.517	120,9
- drugi proizvodi	19.802	27.256	137,6
- usluge	69.017	58.922	85,4
skupaj po lastni ceni	1,801.614	2,371.525	131,6
skupaj po prodajni ceni	1,957.475	2,671.333	136,5
Povprečno število zaposlenih	509	551	108,3
proizvodnja na zaposlenega	3.846	4.848	125,4

V primerjavi z letom 1964 je bila dosežena sledeča prodaja:

(v tisoč din)

	1964	1965	INDEKS
a) prodaja proizvodov:			
- v izvoz	1,153.786	1,224.165	106,1
- na domačem tržišču	629.487	1,175.605	186,7
- za lastne potrebe podjetja	68.681	65.517	95,4
b) prodaja trgovskega blaga	29.687	53.021	178,6

	1964	1965	INDEKS
c) prodaja materiala	29.297	35.138	119,9
d) prodaja odpadkov	1.330	1.733	130,3
prodaja skupaj	1,912.268	2,555.179	133,6

V letu 1965 se je prodaja v izvoz le malo povečala in sicer v dolarjih v letu 1964 952.489 v letu 1965 pa 998.328. Tembolj pa se je povečala prodaja na domačem tržišču, saj se je v primerjavi z letom 1964 skoraj podvojila.

Od prodaje na domačem tržišču odpade na prodajalno na letališču 82,872.647 din in je to za obdobje dveh mesecev lep uspeh.

Po grupah proizvodov je dosežena sledeča prodaja:

(v tisoč din)

	1964	1965	INDEKS
- lesene smuči	1,022.346	1,227.141	120,0
- metalne smuči	317.747	532.078	167,5
- plastične smuči	8.680	27.567	317,6
- smučarske palice	107.168	197.398	184,2
- drugi zimsko športni proizvodi	58.984	73.761	125,0
- telovadno orodje	112.802	147.247	130,5
- Proizvodi za vodni šport	22.321	36.479	163,4
- proizvodi za športne igre	16.156	20.014	123,8
- badminton reketi	25.025	29.670	185,6
- reševalne naprave	84.414	83.040	98,3
- drugi proizvodi	21.039	31.325	148,8
- usluge	69.612	59.564	85,5
- skupaj proizvodi	1,851.954	2,465.286	133,1
- trgovsko blago in material	60.314	89.890	149,0
prodaja skupaj	2,912.268	2,555.178	133,6

HOKEJ 66

HOKEJ 66

Količinski podatki o prodaji najvažnejših proizvodov so sledeči:

	EM	1964	1965	INDEKS
a) v izvoz:				
- lesene smuči	par	107.733	76.797	71,3
- metalne smuči	"	6.656	9.858	148,1
- plastične smuči	"	50	241	482,0
- smučarske palice	"	13.995	18.534	132,4
- hokej palice	kom	21.392	13.250	61,9
b) na domačem tržišču:				
- lesene smuči	par	16.100	34.116	211,9
- metalne smuči	"	1.352	2.509	185,5
- plastične smuči	"	129	140	108,5
- dur-al palice	"	16.475	25.644	155,6
- sanke	kom	10.451	12.300	117,7

DRŽAVA	1964	1965	INDEKS
- ZDA in Canada	249.903	278.811	111,6
- Norveška	81.387	27.891	34,3
- Švedska	67.556	68.757	101,8
- Finska	35.374	13.455	38,0
- Danska	2.448	2.273	92,8
- Švica	221.888	284.696	128,3
- Zapadna Nemčija	149.378	90.434	60,5
- Italija	69.674	125.098	179,5
- Francija	49.632	46.059	92,8
- Anglija	18.131	1.111	6,1
- Nizozemska	4.999	3.846	76,9
- Vzhodna Nemčija	-	44.734	-
- ostale zapadne države	2.117	11.163	527,3

Obračun dohodka in njegova delitev:

Spredaj prikazani podatki o prodaji se nanašajo na fakturirano prodajo, to je prodaja, ki je bila izvršena, za kar pa do konca leta 1965 še niso v celoti prispela plačila. V obračun dohodka, ki ga moramo izvršiti po zakonu, pa se prizna oz. upošteva samo prodaja, za katero so prispela plačila. Obračun dohodka po plačani prodaji v primerjavi z letom 1964 je sledeč :

(v tisoč din)

	1964	1965	INDEKS
- celotni dohodek	1,915.362	2,392.517	124,9
- poslovni stroški	1,317.617	1,612.706	122,4
- dohodek za delitev	597.745	779.811	130,5
a) osebni dohodki netto	278.428	334.394	120,1
b) prispevki iz osebnih dohodkov	201.087	229.603	114,2
osebni dohodki skupaj	479.515	563.997	117,6
c) za prispevek Skopju	200	3.143	1,571,5
d) za skupni rezervni sklad	1.578	9.159	580,5
e) za poslovni sklad	89.662	166.488	185,7
f) za sklad skupne porabe	10.000	15.000	150,0

Iz razmeroma skopih podatkov o dohodku in njegovi delitvi, se da izluščiti zelo zanimive rezultate.

Celotni dohodek je v glavnem dovolj obširno analiziran s podatki o prodaji. Razlika, kolikor je prodaja večja od celotnega dohodka, je znesek neplačanih faktur s stanjem 31. 12. 1965.

O poslovnih stroških bi pa lahko napisal precej zajetno knjigo, da bi bili vsaj približno bolj razumljivi. Za to analizo pa zato samo nekaj najosnovnejših pojasnil oz. zaključkov:

Skupni poslovni stroški so v letu 1965 narasli manj kot pa celotni dohodek, saj je indeks celotnega dohodka v razmerju do leta 1964 124,9, indeks poslovnih stroškov pa 122,4. Ta podatek je za naše podjetje izredno pomemben, saj je znižanje poslovnih stroškov doseženo kljub močnim negativnim vplivom gospodarske reforme.

V strukturi stroškov je ugotovljeno precejšnje znižanje splošne upravne režije, na drugi strani pa zvišanje stroškov izdelavnega materiala. Mogoče je najbolj važno, da so osebni dohodki, kljub sicer povečanju na zaposlenega od 44.824 din netto na zaposlenega v letu 1964 na 60.018 din v letu 1965, v strukturi stroškov nižji kot v letu 1964. Primerjava strukture stroškov proizvodnje je sledeča:

	1964	1965
Od skupnih stroškov proizvodnje odpade na:		
- osnovni material	45,0 %	46,9 %
- osebne dohodke v proizvodnji	8,4 %	7,7 %
- upravno režijo	25,9 %	19,5 %
- obratno režijo	20,7 %	25,9 %
skupaj lastna cena	100,0 %	100,0 %

Zvišanje stroškov za osnovni izdelavni material je razumljiv, saj so podražitve po gospodarski reformi precejšnje. Povečanje obratne režije pa delano odpade na večje vzdrževalne stroške zaradi rekonstrukcije, delno pa na gibljivi del osebnih dohodkov, ki je bil v obratih razmeroma višji kot v letu 1964. V upravni režiji je opazno znižanje režijskih osebnih dohodkov, največ pa se je režija znižala zaradi manjšega vlaganja v sklade Inštituta.

Osebni dohodki so v delitvi dohodka nižji kot v letu 1964. Pri tem pa je pozitivno to, kar je že bilo omenjeno, da so osebni dohodki na zaposlenega kljub temu višji za 34 %, kar je največji vzpon v zadnjih letih.

Razmerje delitve čistega dohodka na osebne dohodke in sklade je sledeče:

	1964	1965	INDEKS
- osebni dohodki	80,2	72,3	90,1
- skladi	19,8	27,7	139,9

Iz podatkov o delitvi dohodka pa je tudi razvidno, da je k znižanju osebnih dohodkov pripomoblo znižanje prispevkov iz osebnih dohodkov, ki so bili v letu 1965 za 2,5 % povprečno nižji kot v letu 1964.

Dohodek za sklade, ki je največji v zadnjih letih, ravno zadostuje za kritje obveznosti za anuitete, ki jih v letu 1966 zapade 162 milj. din. Takšne obveznosti za anuitete smo tudi predvidevali, saj so krediti za rekonstrukcijo najeti na izredno kratke roke. Ugotovljeno pa je tudi, da rekonstrukcija že daje izredno ugodne rezultate in, da bi bili pogoji poslovanja po gospodarski reformi mnogo težji, če ne bi bila izvršena rekonstrukcija.

% % % % % % % % % %

Gospodarska reforma ima na naše poslovanje zelo močan vpliv. Na žalost bolj z negativne kot pa pozitivne strani. Cene domačih materialov so se povečale pri rezanem lesu za 67 %, pri ostalih domačih materialih pa povprečno za 14 %. Cene, ki jih plačujemo na domačem trgu, so marsikje višje kot je svetovna cena, pri tem pa je še velik problem kvaliteta. Za naše podjetje, ki 60 % proizvodnje plasira v izvoz, imajo neuravnovešene cene s svetovnimi še toliko večji pomen, saj se za našo proizvodnjo v izvozu doseže samo svetovno ceno, ne pa neko jugoslovansko.

Stroški proizvodnje so po gospodarski reformi narasli za 25 %, kar izvira iz:

	struktura stroškov	povečanje cen	povečanje lastne c.
- rezan les jesen	18	67 %	12 %
- uvozni materiali	29	36 %	10 %
- domači materiali	16	14 %	2 %
- drugi stroški	37	3 %	1 %
skupaj	100	-	25 %

Za leto 1965 bi bilo težko dati objektivno oceno o vplivih gospodarske reforme, ker so vplivi nastali šele od 25. 7. 1965 naprej in to ne v celoti naenkrat, temveč postopoma. Vpliv povečanih stroškov za uvozni material je nastal n.pr. takoj 25. 7., za rezani les jesena pa se je cena šele postopoma oblikovala, tako, da je šele v decembru bila dokončno znana nova cena. Pričakujemo lahko, da bodo vplivi v celoti vidni šele v letu 1966 in to seveda še toliko bolj, ker se bodo nanašali na celoletno poslovanje.

Za naše podjetje je v zvezi z reformo sigurno osnovnega pomena, da je bila rekonstrukcija v glavnem zaključena še pred 25. 7. 1965. Modernizacija tehnološkega procesa proizvodnje, odprava ozkih grl in povečanje kapacitet, omogoča boljše izkoriščanje materialov, doseganje boljše kvalitete, produktivnosti in povečanje proizvodnje ali krajše: omogočalo bo bolj ekonomično in rentabilno proizvodnjo. Ravno zaradi rekonstrukcije bo lažje prebroditi težave, ki so nastale po reformi in je že tudi bilo lažje povečati produktivnost, s tem pa tudi povečati osebne dohodke.

1965•1965•1965•1965•1965

cabilancabilancabilanc

Osebni dohodki so se v letu 1965 v razmerju do leta 1964 povečali za 33,9 %, v letu 1965 za obdobje po reformi pa za 27,6 % proti obdobju pred reformo.

Primerjava osebnih dohodkov z letom 1964 je sledeča:

(netto na mesec)

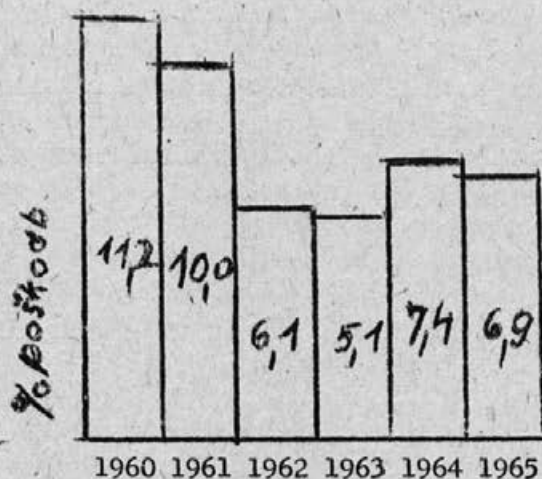
	1964	1965	INDEKS
januar	32.032	48.589	147,1
februar	34.112	63.856	187,2
marec	39.104	56.160	143,6
april	39.520	52.624	133,1
maj	42.640	49.712	116,6
junij	46.384	51.792	111,7
julij	42.640	54.080	126,8
avgust	50.752	57.614	113,5
september	52.832	61.568	116,5
oktober	52.832	63.856	120,9
november	51.792	92.352	178,3
december	50.960	68.016	133,5
povprečno na mesec	44.824	60.018	133,9
od 1. I. do 31. VII. 1965		53.830	
od 1. VIII. do 31. XII. 1965		68.682	
indeks		127,6	

Zanimivo je tudi število zaposlenih, ki odpade v posamezni razpon neto osebnih dohodkov na mesec. Delavcev z osebnimi prejemki do 40.000.- din v povprečju praktično ni več in se je najbolj povečalo število delavcev s prejemki od 50 - 80.000.- din.

razpon neto osebnih dohodkov	1964		1965	
	št.del.	%	št.del.	%
20.000 - 25.000	4	0,7		
25.000 - 30.000	9	1,7		
30.000 - 40.000	172	31,9	8	1,4
40.000 - 50.000	221	41,0	139	25,0
50.000 - 60.000	76	14,1	208	37,3
60.000 - 80.000	37	6,9	152	27,3
80.000 - 100.000	11	2,0	34	6,1
nad 100.000	9	1,7	16	2,9
s k u p a j	539	100 %	557	100 %

VARSTVO PRI DELU 1965

Bojan Zajc

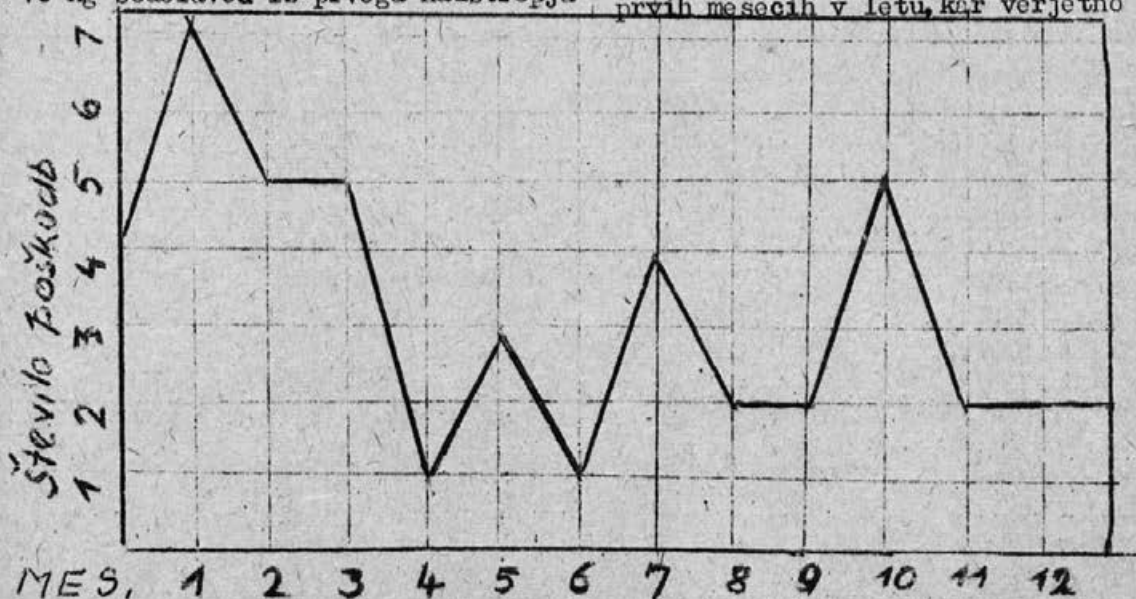
V letu 1965 je bilo v podjetju 40 poškodb od tega jih je bilo 6 na poti iz in na delo. Povprečno število zaposlenih je bilo 572, odstotek poškodb na število zaposlenih pa je znašal 6,9 %. Zaradi poškodb pri delu je bilo izgubljenih 469 delovnih dni.

Težjih poškodb ni bilo, razen če bi omejnili poškodbo v skladišču gotovih izdelkov, ko je delavec zaradi slabe organizacije dela spustil balo papirja v teži cca 70 kg sodelavcu iz prvega nadstropja

na glavo in je bilo le naključje, da ni bilo težjih poškodb. Enako lahko omenimo dva primera poškodb, ki sta zahtevali nekaj nad mesec dni bolovanja, medtem ko so bile ostale manjše, saj nam že podatek, da je bilo od 34 poškodb pri delu 24 takih, kjer je bilo število izgubljenih delovnih dni manjše od 10 delovnih dni, potrjujejo zgoraj navedene ugotovitve.

V primerjavi z letom 1964 so ti rezultati vsekakor ugodni, saj je bil % poškodovanih na število zaposlenih 7,5, zaradi poškodb pa smo izgubili 638 delovnih dni ali 12 % več kakor v letu 1965 v odnosu na opravljene delovne ure. Odstotek gibanja poškodb 6,9 %, ki je znašal v letu 1965, je izpod republiškega povprečja za lesno industrijo, ki se giblje med 10 in 15 %.

V letu 1964 se je ugotovilo, da je bilo največ poškodb v jesenskih mesecih in v mesecu decembru, kar izhaja verjetno iz vzroka, da smo v tem času morali izvrševati veliko število nador, zaradi uvajanja novega tehnološkega postopka v smučarskem obratu. V letu 1965 je bilo največ poškodb v prvih mesecih v letu, kar verjetno iz-

buja iz stališča, da so se te delovne obveznosti iz leta 1964 pronašale tudi na naslednje leto, enako pa so dolgotrajne ugotovitve, da je v zimskih in jesenskih mesecih največje število poškodb.

Poškodbe po obratih in oddelkih:

Vsako leto ugotavljamo, da je bilo v lesnem obratu vedno med 60 in 70 % vseh poškodb v podjetju, kar je seveda razumljivo, saj v teh oddelkih obratu je najbolj nevarni lesno obdelovalni stoji, enako pa je v tem obratu največ zaposlene delovne sile. V letu 1965 lahko ugotavljamo, da je bilo v tem obratu sorazmerno zelo malo nesreč, enako ni bilo poškodb, ki bi se lahko obravnavale kot težje. V prejšnjih letih je bilo opaziti predvsem večje število poškodb v strojni delavnici smučarskega obrata in v telovadnem orodju, v zadnjih dveh letih pa tudi v oddelku razreza lesa, dočim tega v lanskem letu ni bilo. Vsekakor se moramo zavedati, da je to stanje posledica rekonstrukcije smučarskega obrata, saj smo z ureditvijo tehnološkega procesa vidno izboljšali tudi delovne pogoje, s tem pa tudi varnost zaposlenih.

V letu 1960 in 1961 je po številu nezgod prednjačil ponedeljek, v letu 1962 je bilo največ poškodb v soboto, v letu 1963 pa v četrtek, medtem ko je v zadnjih dveh letih prednjačil torek. Torek je bil tudi v ostalih letih po številu poškodb sorazmerno visoko in če gledamo ta problem iz nekega povprečja, lahko ugotavljamo, da je bilo v zadnjih letih največ poškodb v torek in ponedeljek. Ti podatki se v popolnosti ne ujema z republiškimi podatki o gibanju poškodb po dnevih v tednu, kjer je bilo največ poškodb v sredini tedna, zato bo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti.

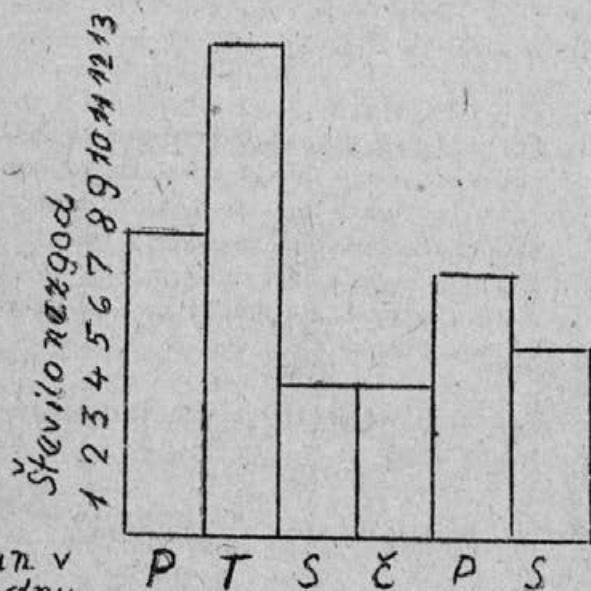
Zaščitna sredstva:

Za osebna zaščitna sredstva se iz leta v leto vlagajo večja finančna sredstva. Osebna zaščita pomeni pri delovnih pogojih kot so pri nas izredno važen činitelj pri preprečevanju poškodb pri delu in poklicnih obolenj. Pred leti smo ugotavljali veliko število poškodb ter bolezni v zvezi z delom, kjer je bil vzrok pomanjkanje zaščitnih sredstev, v glavnem so bili vzroki le zaradi nestrokovne uporabe ali pa se ta sredstva niso uporabljala.

Na nekaterih delovnih mestih smo morali zaposlenim zagotoviti zaščitna sredstva tudi iz uvoza (rokavice, maske), ker na domačem tržišču ni teh zaščitnih sredstev, ki bi odgovarjale za zaščito pri naših delovnih pogojih.

Zdravstveno varstvo:

Brez dobre organizirane zdravstvene službe skoraj v vsaki večji gospodarski organizaciji ni možen napredok tudi službe varstva pri delu. V našem podjetju je nastala na področju organizirane zdravstvene službe v letu 1964, ko smo v podjetju ustanovili obratno ambulanto. Z ustanovitvijo obra-

Dan v tednu

ne ambulanste smo imeli vrsto problemov, eden osnovnih problemov je pa ostal še do danes, to je pomanjkanje stalnega zdravnika, kljub razpisom z ugodnimi pogoji. Kljub tem pomanjkljivostim pa lahko ugotavljamo, da vseeno uspehi niso izostali, osnovni koraki so narejeni, z nastavitvijo stalnega zdravnika v tem letu pa bodo podani vsi pogoji, da bomo tudi na tem področju dosegli še večje uspehe.

V letih od 1960 do 1963 se je gibal bolniški stalež v podjetju visoko iznad republiškega in smo morali zaradi tega plačevati visoke dodatne prispevke socialnemu zavarovanju. V tem obdobju se je gibal bolniški stalež med 6 in 7 %, kar je za 75 % nad republiškim povprečjem. Poleg ustanovitve obratne ambulante je bil važen mejnik pri znižanju bolniškega staleža izbira pristojnega zdravnika.

V letu 1964 je bil povprečni bolniški stalež 4,9 %, kar je predstavljalo napram prejšnjim letom viden padec. Enako se je veliko pozornosti posvečalo zdravstveni preventivi kljub veliki obremenjenosti zdravnika.

V letu 1965 se je bolniški stalež nekoliko dvignil, krivdo je iskati predvsem v delovnih pogojih, ki so se šele v zadnjem času izboljšali in pa v sistemu financiranja zdravstvene službe.

V letu 1965 smo izgubili:

nesreče pri delu - 469 delovnih dni,
nesreče izven dela - 830 delovnih dni,
nesreče na poti na in iz dela - 80 delovnih dni,
izgubljeni delovni dnevi zaradi nosečnosti in dojenja - izgubljenih 3.244 delovnih dni.

Torej odpade:

9.161 delovnih dni ali 73.288 ur zaradi bolovanj in nesreč,

3.244 delovnih dni ali 25.952 ur zaradi nosečnosti in dojenja,

skupno 12.405 delovnih dni ali 99.240 ur bolovanja.

Na osnovi teh podatkov lahko ugotavljamo, da je bilo v podjetju 39 delavcev kot da niso delali, oziroma je bil vsak delavec v povprečju odsoten 21 delovnih dni. Ti podatki predstavljajo napram letu 1964 za 5 % porastka % bolovanj z ozirom na opravljene delovne ure.

Ako upoštevamo vrednost ene opravljene delovne ure v letu 1965, lahko ugotovimo izgubo zaradi bolovanj oziroma odsotnosti iz dela za preko 121 milj. starih dinarjev.

Vsi ti podatki nam kažejo, da moramo na tem področju še veliko popraviti. V ilustracijo naj navedemo, da ima tovarna povištna Nova Gorica, ki ima že nekaj let dobro organizirano zdravstveno službo, kljub v povprečju slabše delovne pogoje, bolniški stalež med 2 do 2,5 %.

zahvala!

Vsem članom kolektiva "Elan" Begunje se iskreno zahvaljujem za sočustvovanje, darovanje cvetja in znatno denarno pomoč ob prezgodnji smrti mojega nepozabnega moža.

Vaše vsestranske pomoči ne bom nikoli pozabila.

Zahvaljujem se za uslugo in vas pozdravljam!

Žalujoča žena
Slavka Švab
s otroki

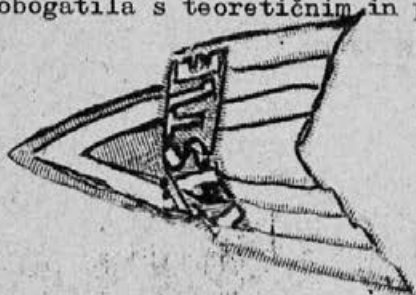
TUJCI SE SMUČAJO Z ELANOVIMI SMUČMI ○○○○○○

Finžgar Miha

(nadaljevanje)

1956 - nova doba za smuči

Koncem januarja 1956 sva z Jerasom prišla domov. Praksa pri Firmi Kästle nas je obogatila s teoretičnim in praktič-

...nim znanjem za lepljenje smuči.

Verjetno smo tisti čas hitreje ukrepali kot danes. Takoj smo pristopili k rekonstrukciji za prehod na lepljene smuči, odnosno delno že lepljenih smuči na nov, bolj ekonomičen način.

Prvo smo naročili material iz uvoza, in to: konične krožne žage, celuloidne robnike, celtana plošče, OKA kit, kofix robnike in DD lak (Grif Wegin).

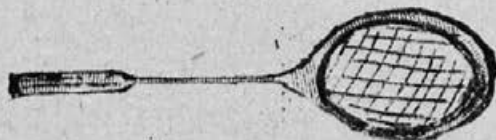
Nadalje je prišlo še ostalo, kar smo izdelali doma. To je bilo: osnovno gretje v hali A (50 m), nabava "Trika" kotla, komore za stiskalnico, stiskalnico in modele za sušenje lesa na 14 % vlage.

Vse to je bilo do meseca maja pripravljeno. V maju 1956 smo prekinili s masivnimi smučmi in od takrat dalje se smuči samo lepijo. Vzporedno z lepljenimi smučmi so nastopile težave s suhim lesom, ker doma nismo mogli dovolj sušiti. Sušilnica, ki je bila v današnjem kovinskem obratu - skladišču - (ki je v letu 1958 pogorela) ni več odgovarjala. Leta 1957 se je začelo graditi novo sušilnico

(4 komore) ki je zadoščala kapacitetam do leta 1964.

Podjetje je leta 1958 prišlo v težave s prodajo reketov, katerih je bilo na zalogi cca 500.000 kom, saj jih je 120 delavcev izdelovalo od 2.500 - 3.000 kom dnevno.

Da je prišlo do krize, je najbolj očitno to, ker smo imeli samo enega kupca "Sportex" v zahodni Nemčiji. Ta

firma je šla v konkurz. Zato še danes trdim, da je bilo takrat preveč očitkov, ker bi v slučaju, da mi danes izgubimo firmo "Gresvig", bilo podobno in bi težko rekli, da je za to kriv direktor.

Zaradi krize 1957 - 60 se ni moglo v smučarskem obratu kaj dosti modernizirati. Zato je ostal isti princip izdelave do leta 1960, kot je bil začet v letu 1956.

Spomladi leta 1958 sem iskal kontakt s firmo ^{Sohler} v Nemčiji. Hotel sem, da bi šel tja na prakso, ko sem bil poleti

1958 na sejmu v Wiesbadnu, je bil naš sosed "Sohler" kot nalašč, da bi navezali z njim stike za prakso.

Vse to sem povedal dr. Rajhardu in tov. Pleškotu. Zvečer smo povabili g. Sohlerja in prodajno šefinjo na narezek in jugoslovansko slivovko. Med razgovorom je prišlo do razgovora, da bi jaz rad šel k njim na delo. Gospod Sohler je mene povabil na ogled tovarne. Na kraju sva se dogovorila, da mi bo poslal vse dokumente za sprejem na delo. Namesto dokumentov pa sem dobil od njega karto, da ne more zaposliti mojstra iz konkurenčne tovarne, ker je še preveč tajnosti v metalnih smučeh. Odpisal sem, da ne gre za vohunstvo, nato pa je pristal, da pridem k njim naslednje leto. Tako sem leta 1959 končno šel za štiri mesece k tej firmi. Tako smo šele leta 1960 dobili v smučarskem obratu prve izpopolnitve z dvoetažnimi prešami.

Leta 1958 sem obiskal g. Kästleja na razstavnem prostoru in ga povabil na ogled naših smučí "Bloké". To so današnje "Jet" smučí in "Triglav" (tekmovalne) današnje "Super SL". Pri Triglav smučeh smo dali končni ščitnik v sredino, da ni bil točna kopija Kästleja. Gospod Kästle je dal za smučí priznanje, češ da so že kar dobre.

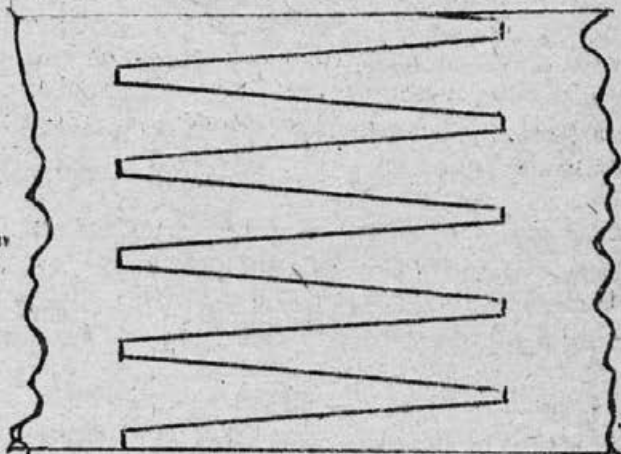
V letu 1960 nas je obiskal gospod Kästle, ki se je ravno nahajal v Ljubljani. Ogledal si je tovarno skupaj z ing. Vrtačnikom. Dal je pripombo, da je dosti narejenega po njegovem starem načinu.

V letu 1960, ko sem se vrnil od Sohlerja, smo prvo naredili stiskalnico za lepljenje metalnih smučí. Konstrukcija stiskalnice je po principu Sohlerjevih, modele in gretje pa po naših možnostih, kar je tudi ceneje. Zelo važno pri teh stiskalnicah je to, da ima zgoraj roleto in zračno stiskanje. Mislim, da lahko napišem, da je to moja ideja, ker jo tudi zunaj ni bilo nikjer. Na podlagi

te stiskalnice, ko je že obratovala, sem predlagal, da bi tudi te način naredili pri dvoetažni stiskalnici, ki je bila še na dvorišču in je čakala na montažo.

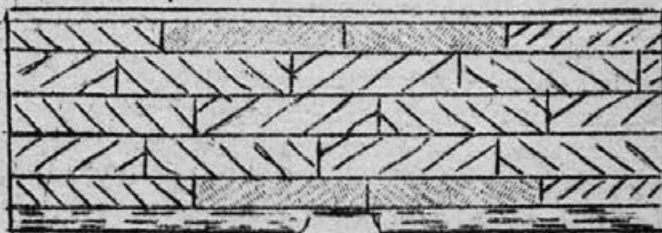
Leta 1960 smo tudi prišli na spremembo modelov za skoblanje lesenih smučí. Modeli so vzdržljivejši, lažji za upravljanje, z manjšo porabo lesa, hitrejše skoblanje in izraba nožev v celi širini stroja.

Leta 1961 smo dobili še vodno stiskalnico od Sohlerja za lepljenje oblog na metalne ali lesene smučí. Začeli smo s plastičnimi smučkami. To leto smo začeli tudi s poskusi dolžinskega spajanja lesa.

Na metalnih smučeh pa z opremo z nedeljenimi robniki. Poskušanje s tračnimi žagami za razrez lamel, je dal uspeh pri prihranku lesa.

1963 rekonstrukcija smučarskega obrata. Napravil se je prvi par smučí v obliki sendviča,

to je v eni operaciji smučka cela zlepljena.

1964 smo končno začeli rezati lamele na tračnih žagah močnejše izvedbe. Prihranek na lesu je bil dosti večji.

Odločili smo se za dolžinsko spajanje lesa, kar je bilo neizogibno in brez tega si ne moremo več zamisliti proizvodnje lepljenih smuči.

1965 smo začeli dolžinsko spajanje z rogličanjem. Naredili smo prototipe sendvič smuči, ki se je osvojila. Izvedli smo rekonstrukcijo proizvodnje smuči v celoti.

kajaki

Na mednarodnem sejmu v Kölnu, jeseni 1965 je firma Wehnke iz Hamburga razstavila dve novosti v vodnem športu. Gre za kajaka eno in dvosed, ki sta se na trgu pojavila pod oznako "catfish-S" in "catfish-D".

Že prvi dan sejma je vladalo za te čolne veliko zanimanje, posebno še, ker je bilo tu ustvarjenega nekaj novega, kar je glede na svojevrstnost enkratno.

Imenovana firma je lansirala "catfish-S" dolžine 250 cm in "catfish-D" dolžine 300 cm. Oba čolna sta izdelana iz specialne srebrne plastične folije, tako da ta material absorbira sončne ~~varke~~.

Čolna sta prilagojena zahtevam tržišča in imata elegantno obliko. Sta zelo okretna, sposobna za manevriranje in imata odlično stabilnost. Sestojita iz treh ločenih zračnih komor in enega vložnega dela s 4 ločenimi zračnimi komorami. Na ta način so dosegli visoko stabilnost. Pri testirnih vožnjah se je izkazalo, da imata oba čolna izredno dobro lego na vodi in da dopuščata kar najhitrejšo vožnjo.

rocket ~

Štirje sodelavci TYROLIA GMBH so sedaj obiskali za dobo treh mesecev vse vodilne trgovine s športnimi potrebščinami, kakor tudi športne oddelke velikih modnih hiš v Zvezni republiki Nemčiji in Zahodnem Berlinu. Tu poučujejo strokovne moči o pravih montaži in oskrbovanju TYROLIA varnostnih vezi "rocket 1-2-3 + rocket-clix", kakor tudi o drugih TYROLIA vezeh. Na ta način je zagotovljeno, da bo kupcem stregel v trgovinah strokovno izobražen personal.

ZAHVALA!

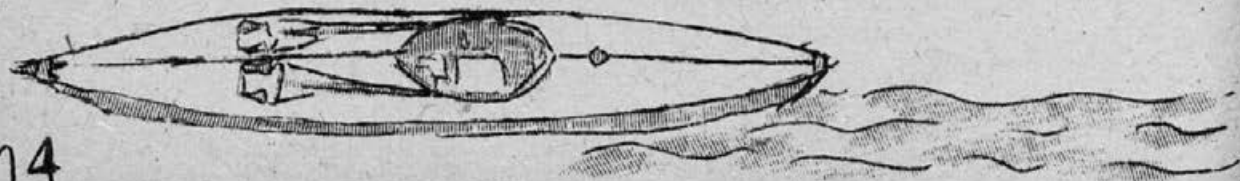
Vodstvu in sodelavcem, članom kolektiva, posebno pa Kovinskega obrata, za izkazano pomoč in sočustvovanje ob tragični smrti mojega brata Jožeta

Švab Franc

zahvala

Sindikatu in posameznikom za darila in voščila ob 80-letnici,

Goričnik Micka

KADRI

STANJE DELOVNE SILE na dan 28. 2. 1966

V podjetju z obratom družbene prehrane je bilo skupno zaposlenih 536 delavcev, od tega:

moških	263
žensk	273

V inštitutu pa je bilo skupno zaposlenih 15 delavcev, od tega:

moških	12
žensk	3

GIBANJE DELOVNE SILE

V februarju se v podjetju ni zaposlil noben delavec.

V februarju pa so odšli iz podjetja:

PERNE Ivan - kolar, zaposlen na mizarskih ročnih delih v telovadnem orodju - po sporazumu.

ŠVAB Jože - Ključavničar, zaposlen na ključavničarskih delih v kovinskem obratu - umrl.

ZOR Janez - zidar, zaposlen na zidarskih delih v obratu vzdrževanja - po sporazumu zaradi upokojitve.

POROČE!

Poročili so se:

DEŽMAN Marija - delavka v smučarskem obratu

VAVPOTIČ Franc - evidentičar v komercialni službi

VEŠTER Marjeta - delavka v smučarskem obratu

VOLKAR Majda - delavka v smučarskem obratu

SAJE Marjan - delavec na lepljenju v smučarskem obratu.

ROJSTVA!

Rodili so se:

KOSMAČ Slavki	-	deklica
VOLČANŠEK Vidi	-	deklica
FABJAN Francu	-	deček

IZ OBRATOV

SKLADIŠČE ORODJA, ZAŠČITNIH SREDSTEV IN POTROŠNEGA MATERIALA.

Petrovčič Janko

Kot vsa druga delovna mesta, tako ima tudi skladišče orodja v lesnem obratu svoje probleme, ki pa po večini ne zanimajo večjega števila sodelavcev. V šestih letih, kolikor sem na tem delovnem mestu skladiščnika, se, razen veliko večje vsakoletne odgovornosti in pa števila koristnikov, ni nič spremenilo. Že leta 1965 je bilo govora o povečanju skladišča, toda slabo kaže, kljub temu, da bi bil nujno potreben malo večji prostor in nove police, ker stare ne odgovarjajo tolikšni obremenitvi raznega težkega materiala in orodja.

Kolikor vem, so bili dostavljeni profili polic za skladišče lesnega obrata, toda baje se bodo montirali v novem oddelku inštituta. Zdi se mi, da tak odnos, oziroma postopek ni pravilen, kajti na skladišče orodja lesnega obrata je vezano 478 delavcev z orodjem, zaščitnimi sredstvi in potrošnim materialom.

Vsem je znano, da proizvodnja iz leta v leto narašča pa tudi osebni dohodki so se v večini primerov kategorizirali na višje stopnje, medtem ko je v skladišču orodja v lesnem obratu enako, kot je bilo pred šestimi leti.

Mislím, da bi odgovorni forumi lahko pomislili na to, da je sedaj pri toliko povečani proizvodnji tudi toliko več manipulacije z orodjem in potrošnim materialom. Posebno veliko dela je z izdajanjem in časovnim vodenjem zaščitnih sredstev.

Po novem sistemu zahteva materialno knjigovodstvo, da se vse oddelke razbremení za drobní inventar in obremení posameznike, ki dejansko orodje uporabljajo. S tem ukrepom se bo delo še veliko povečalo.

Veliko problemov se je v podjetju rešilo na zadovoljiv način in upam, da se bo tudi ta.

Želim, da bi v prihodnji številki Naše smučine dobil odgovor.

NOVO ○ ○ ○ ○ ○

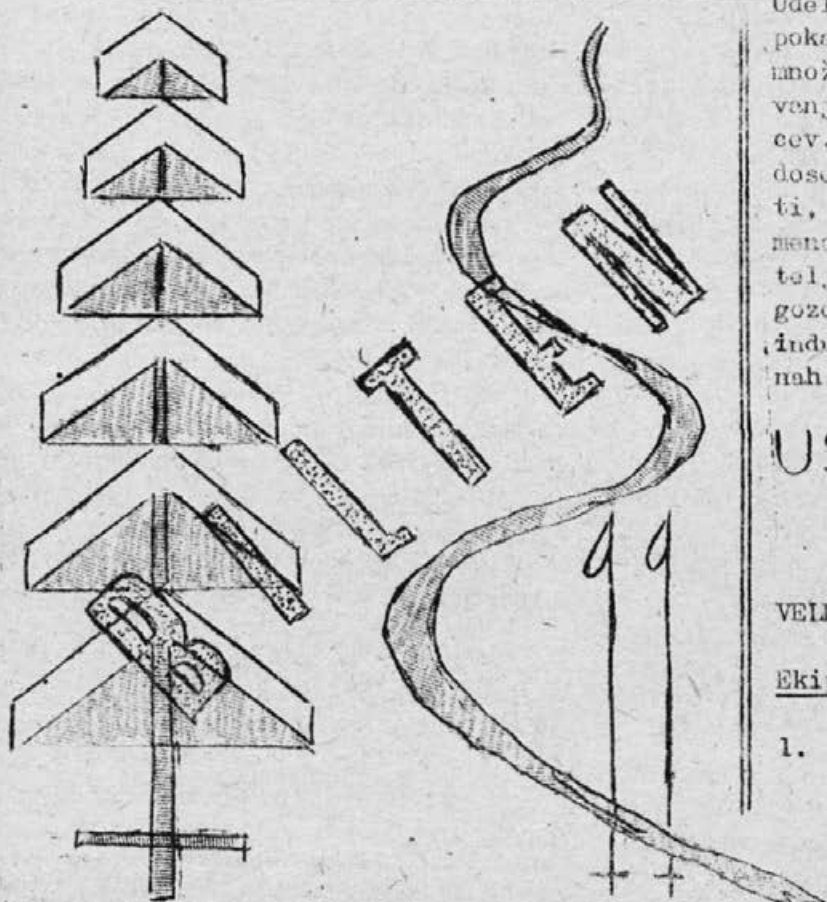
SMUČARSKA PALICA Z LAVINSKO VRVICO

Firma športnih artiklov "Salewa" iz Münchna je preizkusila tako imenovano "varnostno smučarsko palico" z vdelano lavinsko vrvico: 16 m dolga perlonska vrvica je zvitá skozi odprtino tik pod ročajem v votlo palico iz lahke kovine, konec vrvice pa je nameščen okoli zapestja. Če se palica v stiski odvrže, se rdeča vrvica avtomatično izvleče in se sproži tako visoko kot normalna lavinska vrvica. Glavna prednost te novosti je verjetno v neupadljivi uporabi te vrvice, kajti nekateri smučarji se izredno sramujejo, da bi javno pokazali, da imajo to varnostno napravo.

VIII. REPUBLIŠKO PRVENSTVO GOZDARJEV LOVCEV IN LESNOINDUSTRIJCEV

VII. republiško tekmovanje gozdarjev, lovcev in lesnoindustrijcev je zaključeno. S tem pa ni zaključena tradicija teh tekmovanj in upamo, da se bodo še bolj uspešno nadaljevala.

Udeležba na tem tekmovanju je pokazala izredni interes in množičnost, saj se je tekmovanja udeležilo 172 tekmovalcev. V športni borbi so bili doseženi zelo dobri rezultati, vendar to ni osnovnega pomena. Gre predvsem za prijateljsko srečanje in zблиžanje gozdarjev, lovcev in lesnoindustrijcev na belih poljanah.

USPEH:

VELESIALOM

Ekipno ženske:

1. ELN Begunje	2:41,9
Dobida Majda	53,6
Korer. Majda	53,9
Mežak Minka	54,4

Ekipno moški:

1. ELN Begunje	3:04,8
Cvenkelj Franc	1:01,4
Grn Janko	1:01,6
Bohinc Janez	1:01,8

VELESIALOM - TEK

KRVAVEC 4. - 5. III. 1966

TEK

Ekipno moški:

2. ELAN Begunje	1:41:48,8
Peterman Janez	31:39,4
Peterman Franc	33:48,9
Hrovat Janez	36:20,5

V VELESIALOMU ZA MOŠKE JE NASTOPALO 18 EKIP

V VELESIALOMU ZA ŽENSKE 3 EKIPE

V TEKU ZA MOŠKE JE NASTOPALO 6 EKIP

V TEKU ZA ŽENSKE 1 EKIPA

VELESLALOM - ženske

Od 21 udeleženk veleslaloma za ženske so naše tekmovalke dosegle naslednja mesta:

3.	Dobida Majda	53,6
4. - 5.	Koren Majda	53,9
6.	Mežek Minka	54,4
8.	Kunstelj Marta	1:00,1

VELESLALOM - moški

Med 115 tekmovalci so naši dosegli naslednja mesta:

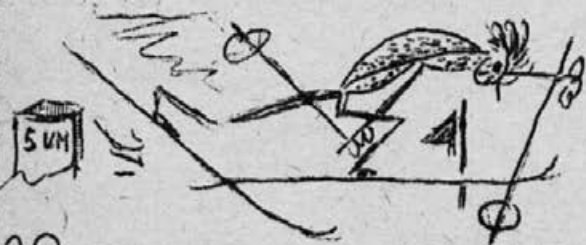
7.	Cvenkelj Franc	1:01,4
8.	Grm Janko	1:01,6
9.	Böhinc Janez	1:01,8
23.	Perkovič Franc	1:07,7
27.	Arh Anton	1:08,3
33.	Pohar Franc	1:10,9
36.	Mencinger Oto	1:12,0
42.-43.	Pintarič Franc	1:14,5

TEK - moški

Med 29 tekači so se Elanovi tekmovalci zvrstili takole:

6.	Peterman Janez	31:39,4
9.	Peterman Franc	33:48,9
13.	Hrovat Janez	36:20,5
20.	Pangerc Silvester	39:52,2
21.	Komar Štefan	39:53,4

SMUČAR - ZAVAROVANEC ?

Ali se bodo morali zavarovati vsi smučarji?

Ker sodišča v zadnjem času primerjajo pri odškodninskih procesih dolžnosti pri previdni vožnji smučarja z enako dolžnostjo avtomobilista (pri čemer večinoma uporabljajo slavni paragraf 1 zakona o cestnem prometu, kjer namesto pojma "udeleženec cestnega prometa" enostavno postavijo besedo "smučar"), želi Nemška smučarska zveza, da bi za vse smučarje uvedli obvezno zavarovanje. Lastnik izkaznice Nemške smučarske zveze, ki je kupil izkaznico v športni trgovini za 18 Dlm, je zavarovan proti nezgodi, bolezni, zlomu smuči, oziroma tatvini in ima tudi pravno varstvo.

SOS

Kästle je obdaroval SOS-otroško vas.

Firma Kästle se je v letu 1965 odpovedala božičnim čestitkam in darilom, ki jih je druga leta razpošiljala svojim strankam. Ta znesek je namenila za darovalno akcijo. Ob priliki božičnega proslavljanja v SOS-otroški vasi Imst so pripravili otrokom nenavadno preseženje. Poslovno vodstvo tovarne smuči Anton Kästle je darovalo dr. Gmeinerju v otroški vasi 18 parov popolnoma novih smuči s Tyrolia okovo in Komperdell smučarskimi palicami v skupni vrednosti preko 32.000 šilingov. Vsaka hiša v Imstu je dobila na ta način po en par dragocenih smuči. Veselje v otroški vasi je bilo nepopisno.

IZPLAČANI FEBRUARJA

OD

Smučarija	182 %
LO - telovadno orodje	147 %
Kovinski obrat	159 %
Sedlarski obrat	216 %
Skupno lesni obrat	178 %
Podjetje	174 %

66

Angleške s...

- Ali imate že dolgo angleške sobote?
- Ne, imamo pa že dolgo angleška stranišča.

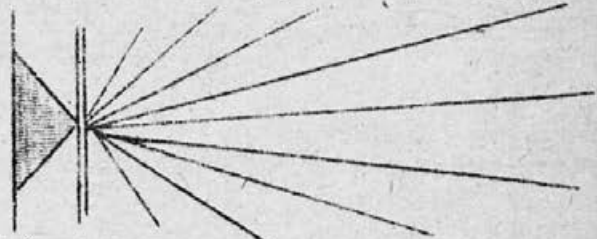
- er

Obvestilo:

Staro skladišče, namenjeno za novo trgovino, se od 1. marca naprej imenuje Čufarjev dom (Čufarija).

- lj

KINO RADOVLJICA

MEČ IN PRAVICA - francosko-italjanski film

četrtek 17. 3.	ob 20. uri
sobota 19. 3.	ob 18. uri
nedelja 20. 3.	ob 16. in 20. uri

GLASNA ŠEPETANJA - ameriški film

petek 18. 3.	ob 20. uri
sobota 19. 3.	ob 20. uri
nedelja 20. 3.	ob 18. uri

NA DELU OBVEŠČEVALCA - sovjetski film

torek 22. 3.	ob 20. uri
sreda 23. 3.	ob 18. in 20. uri

POTOVANJE BREZ VRNITVE - češki film

petek 25. 3.	ob 20. uri
sobota 26. 3.	ob 18. uri

V PRAVEM ČASU - angleški film

četrtek 24. 3.	ob 20. uri
sobota 26. 3.	ob 20. uri
nedelja 27. 3.	ob 16. in 20. uri

KO ZVONIJO ZVONOVI - ameriški barvni glasbeni film

nedelja 27. 3.	ob 18. uri
----------------	------------

KAZANOVA Z DONAVE - madžarski film

torek 29. 3.	ob 20. uri
sreda 30. 3.	ob 18. in 20. uri

100.000 DOLARJEV NA SONCU - francoski film

četrtek 31. 3.	ob 20. uri
sobota 2. 4.	ob 18. uri
nedelja 3. 4.	ob 16. in 20. uri

19

PREGREHA IN KREPOST - francosko-italjan-

ski barvni film

petek 1. 4. ob 20. uri
sobota 2. 4. ob 20. uri
nedelja 3. 4. ob 18. uri

ZAKONSKA POSTELJA - italjanski film

torek 5. 4. ob 20. uri
sreda 6. 4. ob 18. in 20. uri

GOLI IN MRTVI - ameriški barvni film

četrtek 7. 4. ob 20. uri
sobota 9. 4. ob 20. uri
nedelja 10. 4. ob 15.30 in 20. uri

BAMBI - ameriška barvna risanka

petek 8. 4. ob 20. uri
sobota 9. 4. ob 18. uri
nedelja 10. 4. ob 10. uri matineja

KJE JE AHMED - sovjetski barvni film

torek 12. 4. ob 20. uri
sreda 13. 4. ob 18. uri

TOM JONES - angleški barvni film

sreda 13. 4. ob 20. uri
petek 15. 4. ob 20. uri
sobota 16. 4. ob 18. uri
nedelja 17. 4. ob 16. in 20. uri

SERENGETI - nemški barvni film

četrtek 14. 4. ob 20. uri
sobota 16. 4. ob 20. uri
nedelja 17. 4. ob 18. uri in
ob 10. uri matineja

NOVINARJI vsega sveta v

ELANU

V dneh novinarskega svetovnega smučarskega prvenstva je približno 150 novinarjev ogledalo naše podjetje. Bolje rečeno, ogledali so si v skladišču gotovih izdelkov pripravljeno razstavo smuči in drugih proizvodov. Naši predstavniki so jim pripravili lep sprejem in manjšo pogostitev.

Po kratkem nagovoru, pozdravu in opisu Elana so si gostje z velikim zanimanjem ogledali naše proizvode, predvsem smuči. Med tem so šli tudi po nekaterih obratih. Nepričakovano so tudi nakupili precej izdelkov: smuči, dur-al palic, chopping blokov in drugih. Bili so dobro razpoloženi in navdušeni nad tem, kar so videli.

To je za Elan nedvomno najboljša in hkrati najcenejša propaganda, saj bodo novinarji ponesli glas o Elanu po vsem svetu.

POPREVEK

V zadnji številki Naše smučine smo pod naslovom "Tujci se smučajo z Elanovimi smučmi" na strani 19 pomotoma napisali, da smo dobili 1 vagon (20 m³) jesenovih frizov od firme Fischer.

Pravilno smo dobavili 1 vagon (20 m³) frizov omenjeni firmi.

(popr. Finžgar L)

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Spolzka tla in nered povzročata nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževalce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovalkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana je nevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!